

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๔๘

วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๔๗

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้อกฎหมาย ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอเรื่องพร้อมความเห็นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ดังนี้

๑. ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๔๗ ว่าการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภา ในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๓๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖ (๕) และมาตรา ๓๑ นั้น

การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้โดยดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ โดยถือผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญผูกพันคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภา และถือว่าคุณหญิงจาวรธรรม เมณฑกา มิได้รับเลือกจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและมิได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภามาตั้งแต่ต้นจึงไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อไปได้ นับตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยนั้น ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ประการใด

๒. การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ โดยไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้คุณหญิงจาวรธรรม เมณฑกาพ้นจากตำแหน่ง เพราะมิใช่ตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่ เห็นว่าตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยปัญหาที่องค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือประธานรัฐสภาส่งมาก็ต่อเมื่อมีปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มิใช่ปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นภายในองค์กรตามรัฐธรรมนูญขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง การที่คุณหญิงจาวรรรณ เมณฑกา อ้างว่า ยังคงดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ เนื่องจากยังไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าอาจถือได้ว่าคุณหญิงจาวรรรณ เมณฑกา เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญอีกองค์กรหนึ่งประเภทองค์กรเดี่ยวนั้น เห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๕๑ ซึ่งวินิจฉัยโดยคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ได้วางหลักเกณฑ์การเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญไว้แล้วว่าจะต้องประกอบด้วย ๑. บุคคล ๒. วัตถุประสงค์การดำเนินการ ๓. งบประมาณ ๔. สถานที่ทำงาน ดังนั้น คุณหญิงจาวรรรณ เมณฑกา จึงไม่อาจเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญได้ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง และเห็นว่า ปัญหาตามคำร้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาวินิจฉัยได้เอง ในฐานะที่เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญขององค์กรหนึ่ง ดังเช่นที่ผู้ร้องเคยกระทำมาแล้วหลังจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๕๓ ซึ่งมีผลผูกพันผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ ไม่ว่าผู้ร้องจะเป็นองค์กรชุดเก่าหรือชุดใหม่ก็ตาม เมื่อปัญหาตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มีปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่กับองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นใด ย่อมถือได้ว่าเป็นเพียงการหาหรือเท่านั้น จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะรับเรื่องของผู้ร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ